

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 86/2015-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. februára 2015 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa a zo sudcov Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) a Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], t. č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody a Ústav na výkon väzby [REDAKOVANÉ], vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 8 T 65/2013 z 27. augusta 2013, uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 3 To 88/2013 z 22. októbra 2013 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Tdo 43/2014 z 21. júla 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. októbra 2014 prostredníctvom poštovej prepravy doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], t. č. Ústav na

výkon trestu odňatia slobody a Ústav na výkon väzby ■■■ (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 8 T 65/2013 z 27. augusta 2013 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“), uznesením Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 To 88/2013 z 22. októbra 2013 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Tdo 43/2014 z 21. júla 2014 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“).

Z obsahu sťažnosti vyplýva:

„Bol som uznaný vinným Rozsudkom Okresného súdu v Trenčíne z 27. augusta 2013 sp. zn. 8T/65/2013 z obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), d), ods. 2 písm. b), písm. c) Tr. zák. s poukazom na ustanovenie § 138 písm. b), j) Tr. zák. ...

Rozsudok... som odvolaním s doplnením napadol. Odvolanie bolo Uznesením KS TN zo dňa 22. októbra 2014 sp. zn. 3To/88/2013 zamietnuté ako nedôvodné.

Následne som podal vo veci Dovolanie s doplnením sp. zn. 8T/65/2013, ktoré NS SR dňa 21. júla 2014 odmietol Uznesením a doplnenie účelovo odignoroval. “

V podstatnej časti sťažnosti sťažovateľ najmä uviedol: *„... nikto nemôže byť stíhaný v trestnom konaní podliehajúcim právomoci toho istého štátu pre skutok, za ktorý už bolo tr. stíhanie zastavené právoplatným rozhodnutím vo veci. Dňa 6.10.2011 bolo voči mne na základe výsledkov expertízy zastavené tr. stíhanie pre ten istý skutok... príkazy na odpočúvanie zo dňa 7.9.2012 (list č. 111, 64 spisu) boli vydané v rozpore s čl. 16 ods. 1 Ústavy SR, čl. 19 ods. 2 ÚS SR, vzhľadom na odôvodnenosť a absenciu dôkazov...“*

Ďalej sťažovateľ namieta, že sa v dovolacom konaní pred najvyšším súdom nemohol obhajovať sám, keďže uvádza: *„Upovedomil som Najvyšší súd SR, že si plánujem uplatniť právo obhajovať sa sám a podať moje Dovolanie.“*, zároveň však namieta nanucovanie

obhajcov aj v konaní pred okresným súdom a krajským súdom. Ďalej namietal, že mu bolo upreté právo na poskytnutie primeraného času na obhajobu aj tým, že na pojednávaní pred okresným súdom 22. augusta 2013, ktoré bolo potom, ako vyšli najavo nové dôležité skutočnosti, odročené na neurčito, o dátume nového pojednávania, ktoré sa konalo o tri pracovné dni neskôr 27. augusta 2013, sa dozvedel až priamo na ňom po tom, čo bol naň eskortovaný, pričom aj v konaní pred krajským súdom mu bolo upreté právo na predkladanie dôkazov a vyjadrenie sa k dôkazom a upreté právo na primeraný čas na obhajobu. Sťažovateľ namieta aj nedôveryhodnosť svedkov a nezákonnosť vykonávania dôkazov.

Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Navrhujem začať konanie o sťažnosti na Ústavnom súde. Preskúmať zákonnosť rozhodnutí v konaní v zmysle čl. 46 ods. 1, ods. 2 Ústavy SR. Vyhovieť sťažnosti, vysloviť, že právoplatnými rozhodnutiami a opatreniami, ktoré sťažnosti predchádzali, boli porušené práva a slobody ÚS SR a tieto rozhodnutia a opatrenia zrušiť, prikázať nápravu vo veci, prikázať konať, kde sa nekoná poprípade vrátiť vec na došetrenie a zakázať pokračovať v následkoch konania, odstrániť následok zrušiť nariadenie výkonu trestu s prepustením obžalovaného, odsúdeného na slobodu. Zároveň navrhujem, aby vzhľadom na stav veci vychádzal Ústavný súd z vlastných skutkových zistení v zmysle § 56 Z. z. zákona č. 38/1993 o konaní na Ústavnom súde.

Zároveň žiadam o udelenie advokáta na zastupovanie pred Ústavným súdom...“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších prepisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa a skúmal, či nie sú dané dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktoré bránia jej prijatiu na ďalšie konanie.

Z navrhovaného petitu vyplýva, že sťažovateľ sa domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy rozsudkom okresného súdu, uznesením krajského súdu a uznesením najvyššieho súdu.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

1. K namietanému porušeniu základného práva rozsudkom okresného súdu

Pokiaľ ide o namietané porušenie práv sťažovateľa napadnutým rozsudkom okresného súdu, ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy, obsahom ktorého je pravidlo, že sťažovateľ má právo domáhať sa ochrany základného práva pred ústavným súdom iba v prípade, ak mu túto ochranu nemôže poskytnúť iný súd.

Zmyslom a účelom princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

Ústavný súd v súlade s princípom subsidiarity svojej právomoci skúmal, či sú splnené podmienky konania pred ním o tej časti sťažnosti sťažovateľa, ktorá smerovala voči napadnutému rozhodnutiu okresného súdu, a dospel k záveru, že vzhľadom na princíp subsidiarity vyplývajúci z čl. 127 ústavy je vylúčená právomoc ústavného súdu meritórne konať a rozhodovať o sťažovateľom uplatnených námietkach porušenia jeho základných práv týmto rozhodnutím súdu, pretože preskúmavanie jeho postupu je zverené krajskému súdu ako odvolaciemu súdu. Krajský súd vo veci o podanom odvolaní sťažovateľa rozhodol uznesením č. k. 3 To 88/2013-416 z 22. októbra 2013. Krajský súd ako súd odvolací bol súdom, ktorému patrí právomoc posúdiť, či odvolanie sťažovateľa bolo dôvodné, a rozhodnúť o ňom.

Z tohto dôvodu musel ústavný súd odmietnuť tú časť sťažnosti sťažovateľa, ktorá smerovala proti napadnutému rozsudku okresného súdu, pre nedostatok právomoci.

2. K namietanému porušeniu základného práva uznesením krajského súdu

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmávať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného

súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Z pohľadu ústavného súdu treba najprv poznamenať, že napriek tomu, že proti uzneseniu krajského súdu bolo možné podať dovolanie (ktoré sťažovateľ aj podal), nepovažuje ústavný súd sťažnosť v časti smerujúcej proti konaniu vedenému krajským súdom za vybočujúcu z medzí jeho právomoci v zmysle už uvedených úvah týkajúcich sa konania vedeného okresným súdom, keďže uplatnené námietky sťažovateľa proti uzneseniu krajského súdu boli sčasti spôsobilým dovolacím dôvodom v zmysle § 371 ods. 1 Trestného poriadku, avšak v ďalšej časti dovolací prieskum neumožňovali. Ide najmä o námietky sťažovateľa spochybňujúce úplnosť a správnosť skutkových zistení okresného súdu a krajského súdu, ktoré najvyšší súd ako súd dovolací nemôže skúmať a meniť, ako aj o námietky týkajúce sa hodnotenia vykonaných dôkazov.

Po preskúmaní odôvodnenia uznesenia krajského súdu ústavný súd konštatuje, že ten veľmi podrobne, vyčerpávajúcim a presvedčivým spôsobom vysvetlil aj to, o ktoré dôkazy sa opieral v rámci svojich záverov a z akých dôvodov neakceptoval odvolacie námietky sťažovateľa, ktoré spočívali v už uvedených námietkach.

Z tohto dôvodu musel ústavný súd odmietnuť tú časť sťažnosti sťažovateľa, ktorá smerovala proti napadnutému uzneseniu krajského súdu, ako zjavne neopodstatnenú.

3. K namietanému porušeniu základného práva uznesením najvyššieho súdu

Podľa judikatúry ústavného súdu všeobecný súd nemôže porušiť základné právo na súdnu a inú právnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 ústavy, ak koná vo veci v súlade s procesnoprávnymi predpismi upravujúcimi postupy v príslušnom právnom konaní. Takýmto predpisom v posudzovanej veci je zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov.

Právo na súdnu ochranu, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie sa v trestnom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých trestnoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred trestným súdom vrátane konaní o mimoriadnych opravných prostriedkoch podľa ôsmej hlavy tretej časti Trestného poriadku. V dovolacom konaní procesné podmienky upravujú ustanovenia § 368 a nasl. Trestného poriadku (druhý diel ôsmej hlavy tretej časti).

Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmania vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

Ústavný súd z tohto hľadiska preskúmal uznesenie najvyššieho súdu, ktorým odmietol dovolanie sťažovateľa. Nezistil pritom žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup tohto súdu, ktorý by nemal oporu v zákone. Z rozsiahleho odôvodnenia napadnutého rozhodnutia naopak vyplýva, že najvyšší súd sa zaoberal a vysporiadal s dôvodmi sťažovateľa, ale pretože sa s nimi nestotožnil, dovolanie odmietol.

Najvyšší súd v odôvodnení svojho rozhodnutia v podstatnom uviedol:

«V prvom rade sa treba vyrovnáť so základnou otázkou prípustnosti trestného stíhania obvineného [REDAKOVANÉ] v danej trestnej veci. Ustanovenie § 9 ods. 1 písm. e/ Tr. por. o neprípustnosti trestného stíhania je jednoznačné v tom, že musí ísť o osobu, proti ktorej sa skoršie trestné stíhanie pre ten istý skutok skončilo právoplatným rozsudkom, alebo bolo právoplatne zastavené, alebo skončilo niektorým z ďalších tam uvedených spôsobov, ak rozhodnutie nebolo v predpísanom konaní zrušené.

Uznesenie, na ktoré v tej súvislosti poukazuje obvinený, bolo uznesením vo veci, v ktorej bolo len začaté trestné stíhanie, ale nebolo vznesené obvinenie voči konkrétnej osobe. Z tohto pohľadu má prokurátorka pravdu v tom, že to potom nebolo prekážkou pre trestné stíhanie obvineného [REDAKOVANÉ] pre skutok tvoriaci predmet obžaloby i rozsudku súdu prvého stupňa. Treba však ešte podotknúť, že podmienkou neprípustnosti trestného stíhania a uplatnenia zásady „ne bis in idem“ je trestné stíhanie pre ten istý skutok, pre ktorý už bolo raz zastavené, ale v danom prípade nešlo o totožnosť skutkov, lebo skutok, pre ktorý bol v predmetnej trestnej veci odsúdený, je iný než skutok, pre ktorý bol [REDAKOVANÉ] podozrivý z jeho spáchania a pre ktorý bolo vo veci zastavené trestné stíhanie. Vtedy nešlo o omamnú látku a v tom je podstatný skutkový rozdiel, zatiaľ čo v predmetnom prípade išlo o nákup a predaj omamných a psychotropných látok.

S namietanou otázkou neprípustnosti trestného stíhania sa v podstate rovnako správne vyrovnal i Krajský súd v Trenčíne.

Pokiaľ obvinený namietal porušenie práva na obhajobu ako dovolací dôvod, treba poznamenať, že podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sa predpokladá zásadné porušenie práva na obhajobu. Pôjde najmä o prípady, keď obvinený mal mať obhajcu, ale nemal ho, ani zvoleného, ani ustanoveného, a napriek tomu sa vykonávali úkony trestného konania. K takej situácii v danom prípade nedošlo. Obvinenému bol poskytnutá možnosť na zvolenie si obhajcu. Ak si ho nezvolil a bol mu ustanovený, no obvinený nebol spokojný s výkonom obhajoby, mal vždy možnosť zvoliť si sám obhajcu. Ak tvrdí, že nechcel obhajcu a ten mu bol nanucovaný, lebo sa chcel obhajovať sám a poukazoval v tej súvislosti na § 37 ods. 4 Tr. por., treba podotknúť, že toto ustanovenie sa vzťahuje na prípady povinnej obhajoby

podľa § 37 ods. 1 písm. c/ Tr. por., teda že ide o konanie o obzvlášť závažnom zločine, no dôvodom povinnej obhajoby obvineného [REDAKOVANÉ] bolo predovšetkým to, že bol vzatý do väzby, a tak sa aj opatrenie o ustanovení obhajcu opieralo o tento dôvod povinnej obhajoby podľa § 37 ods. 1 písm. a/ Tr. por.

Zo spisového materiálu nevyplýva, že by obvinenému bolo upierané právo na predkladanie dôkazov, na vyjadrovanie sa k jednotlivým dôkazom alebo na prípravu obhajoby a v súvislosti s tým na nahliadanie do spisu a štúdium spisového materiálu. Podotknúť treba, že pri odročení hlavného pojednávania nie je nevyhnutné opäť zachovať päťdňovú lehotu na prípravu a v konkrétnom prípade na hlavnom pojednávaní 22. augusta 2013 zoberal obvinený, jeho obhajca i prokurátor osobne na vedomie termín ďalšieho hlavného pojednávania určený na 27. augusta 2013, takže žiadne právo obvineného na obhajobu nebolo porušené. Z obsahu zápisnice o verejnom zasadnutí krajského súdu zo dňa 22. októbra 2013 taktiež nevyplýva žiadne porušenie práva na obhajobu. Naopak, zisťuje sa, že dôkaz prečítaním časti pripojeného trestného spisu bol vykonaný aj na návrh obvineného a po jeho vykonaní mal možnosť obvinený sa k nemu vyjadriť. Časť listinných dôkazov týkajúca sa záznamov telekomunikačnej prevádzky bola vykonaná na základe návrhu prokurátora a obvinený sa tiež mal možnosť k tomu vyjadriť.

To, či sa vykonajú aj ďalšie dôkazy, je vecou posúdenia prvostupňového súdu i odvolacieho súdu a nevykonanie niektorých dôkazov na návrh obvineného nemožno považovať za zásadné porušenie práva na obhajobu, lebo je vecou súdu posúdiť, aký rozsah dôkazov bude považovať za postačujúci na ustálenie skutkových záverov. Preto nemožno v tomto smere žiadnemu z konajúcich súdov nič vyčítať.

V otázke zadržania a väzby obvineného najvyšší súd nezisťuje tie pochybenia, ktoré uvádzal obvinený. S danými otázkami sa správne vyrovnal už krajský súd a s jeho závermi sa dovolací súd stotožňuje.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. je nutné uviesť, že podstata dokazovania bola vykonaná na hlavnom pojednávaní zákonným kontradiktórnym spôsobom a je vecou súdov nižšieho stupňa, čo na základe týchto dôkazov ustálili, ktoré časti výpovedí svedkov brali za nepochybné, ktoré dôkazy považovali za podporné a rozhodné pre ustálenie viny obvineného. Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil

porušenie zákonných ustanovení pri vykonávaní dôkazov na hlavnom pojednávaní. Krajský súd sa správne vyrovnal aj s otázkou zákonnosti odposluchov telefonických hovorov. Nešlo o nezákonný postup v prípravnom konaní.

Obvinený pokiaľ uplatňoval tento dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. poukazovaním na výpovede svedkov, v podstate sa domáhal iného hodnotenia týchto dôkazov a prehodnotenia skutkových záverov. To sa týka aj dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Vo vzťahu k tomuto dovolaciemu dôvodu treba predovšetkým uviesť, že obsah konkrétne uplatnených námietok a tvrdení, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí aj vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu dovolacieho dôvodu, v danom prípade podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., o ktoré ustanovenie sa dovolanie tiež opiera.

V predmetnom prípade sa v skutočnosti dovolanie obvineného [REDAKOVANÉ] opiera o argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu, keďže spochybňuje úplnosť a správnosť skutkových zistení oboch súdov nižších stupňov. Je to zrejmé z tých pasáží odôvodnenia dovolania, v ktorých sa rozoberajú a obvineným inak hodnotia dôkazy, najmä svedecké výpovede a znalecký posudok, vykonané na hlavnom pojednávaní súdom prvého stupňa než ako ich hodnotil súd a k akým záverom dospel a s akým sa stotožnil krajský súd. Obvinený teda vychádza z iného skutkového stavu, než bol ustálený súdmi, čo je v dovolacom konaní neprípustné. Správnosť a úplnosť zisteného skutkového stavu nemôže dovolací súd skúmať a meniť.

Okrem spochybňovania skutkových záverov obvinený z právneho hľadiska nijako nezdôvodňoval, prečo by súdmi zistený skutok nemohol byť posúdený tak, ako ho kvalifikoval okresný súd a s akou právnou kvalifikáciou skutku sa stotožnil aj krajský súd.

V právnom posúdení skutku Najvyšší súd Slovenskej republiky nevidí nijaké pochybenie. Skutok mohol a mal byť posúdený tak, ako to urobil prvostupňový súd, ako

obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, d/, ods. 2 písm. b/, c/ Tr. zák., za použitia § 138 písm. b/, j/ Tr. zák. Na takúto právnu kvalifikáciu bol na hlavnom pojednávaní obvinený aj upozornený. Nešlo o kvalifikáciu prísnejšiu nad rámec obžaloby.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. možno uplatniť, len ak bol obvinenému uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa. K takejto situácii v konkrétnom prípade obvineného [REDAKOVANÉ] nedošlo. Tento dovolací dôvod preto tiež nie je daný.

Rovnako sú neopodstatnené argumenty obvineného, na základe ktorých uplatňuje dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. j/ Tr. por.

Obvinený bol odsúdený za obzvlášť závažný zločin na nepodmienečný trest odňatia slobody a v takom prípade uloženie ochranného dohľadu je obligatórne. Nie je podmienkou pre uloženie ochranného opatrenia na hlavnom pojednávaní, aby bol taký návrh obsiahnutý v žalobe. Uloženie povinnosti obvinenému v rámci ochranného dohľadu, tak ako ju formuloval okresný súd, nie je nad zákonný rámec vymedzený v § 77 ods. 2 a § 51 ods. 4 Tr. zák.»

Pravidlá týkajúce sa splnenia podmienok konania o dovolaní majú za cieľ zaistiť riadny výkon spravodlivosti a zvlášť rešpektovať princíp právnej istoty, ktorá bola nastolená právoplatným rozhodnutím. Dotknuté osoby musia počítať s tým, že tieto pravidlá budú aplikované. Jednako tieto pravidlá alebo ich používanie nemôžu týmto osobám zabrániť, aby využili existujúci opravný prostriedok (napr. I. ÚS 4/00, taktiež vec Pérez De Rada Cavanilles c Španielsko, rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 28. 10. 1998).

Kompetencie ústavného súdu nenahrádzajú postupy a rozhodnutia všeobecných súdov a nepoužívajú sa na skúmanie namietanej vecnej nesprávnosti, pretože ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo vzťahu k všeobecným súdom. Kritériom na rozhodovanie ústavného súdu musí byť najmä spôsob, akým malo byť zasiahnuté do ústavou alebo

kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou zaručených základných práv alebo slobôd, a v spojitosti s tým zistenie, že v okolnostiach prípadu ide o zásah, ktorý zjavne viedol k obmedzeniu, resp. odopretiu základných práv alebo slobôd.

Ústavný súd v uvedenej súvislosti ďalej poznamenáva, že na posúdenie (ne)existencie dôvodu dovolania je zásadne príslušný dovolací súd. Skutočnosť, že sťažovateľ zastáva iný právny názor, než prijal v tejto veci najvyšší súd, nemôže viesť k záveru o jeho zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor najvyššieho súdu svojím vlastným. O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom, v tomto prípade najvyšším súdom, by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (*mutatis mutandis* I. ÚS 115/02). Podľa ústavného súdu však posúdenie splnenia zákonných dôvodov dovolania zo strany najvyššieho súdu, osobitne jeho závery, takéto nedostatky nevykazuje.

Ústavný súd sa z obsahu napadnutého uznesenia presvedčil, že najvyšší súd sa s námietkami sťažovateľa zaoberal v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že sťažovateľ v tomto konaní (v rozhodnutí o jeho dovolaní) dostal odpoveď na všetky podstatné okolnosti prípadu, t. j. na námietky tvoriace obsah (dôvodovú argumentáciu) jeho dovolania.

V žiadnom prípade neprichádza do úvahy konštatovanie, že by sa najvyšší súd argumentáciou sťažovateľa nezaoberal. Pokiaľ sa sťažovateľ s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, ústavný súd dodáva, že otázka posúdenia podmienok dovolacieho konania je otázkou zákonnosti a jej riešenie nemôže viesť k záveru o porušení sťažovateľom označených práv.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd vyhodnotil argumentáciu sťažovateľa odôvodňujúcu porušenie čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy ako nedostatočnú na to, aby na jej základe

bolo možné v prípade prijatia sťažnosti na ďalšie konanie zistiť a preskúmať spojitosť medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a namietaným porušením označených práv.

Uznesenie najvyššieho súdu podľa názoru ústavného súdu nemožno považovať za arbitrárne a nezlučiteľné s aplikovanými ustanoveniami Trestného poriadku, a preto pri predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol sťažnosť sťažovateľa v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže ústavný súd sťažnosť odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa v nej obsiahnutými.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. februára 2015